

طبیعت

جادوی طبیعت با «گل گاوزبان» در مازندران

کشت گل گاوزبان به عنوان کشت اول گیاهان دارویی شرق مازندران، همزمان با توسعه کشت گل محمدی در بخش‌های کوهستانی این منطقه سبب شد فعالیت زنان در استفاده از این ظرفیت بی نظیر دوچندان شود.

بر پایه آمار، سطح زیرکشت گیاهان دارویی مازندران بیش از ۸۰۰ هکتار است و سالانه افزون بر هزار تن گیاه دارویی از این میزان سطح کشت برداشت می‌شود. از آنجایی که نیمی از تولیدات گیاهان دارویی مازندران در شرق استان تولید می‌شود، زنان شهرستان‌های نکا و بهشهر نقش محوری در این فعالیت کشاورزی دارند.

شرق مازندران دارای ظرفیت بسیار خوبی در کشت و تولید گیاهان دارویی است و بیشترین تولیدات گیاهان دارویی نیز گل گاوزبان است که در کنار آن گیاهانی همچون مریم گلی، عروسک پشت‌پرده، نعنا فلفلی، آویشن، به‌لیمو و گل محمدی هم کشت می‌شود و دارای تولیدات مناسبی است.

گسترش کشت گیاهان دارویی و همزمانی آن با نشا کاری در شرق مازندران سبب شده است تا کشاورزان با کمبود کارگران روزمزد برای برداشت گیاهان دارویی مواجه شوند. از آنجایی که برداشت گیاهان دارویی گل گاوزبان و گل محمدی فعالیت بسیار حساسی است، نقش زنان برجسته‌تر از مردان است. از طرفی با توجه به اینکه گیاهان دارویی در مناطق بالادست کشت می‌شود، کشاورزان علاوه بر دادن مزد بیشتر، هزینه اقامت و ایاب و ذهاب آنان را نیز متقبل می‌شوند.

وضعیت مطلوب برداشت گل گاوزبان

برداشت گل گاوزبان به عنوان یکی از گیاهان دارویی پرطرفدار در مازندران در حالی امسال آغاز شده است که کشاورزان شرق استان از وضعیت تولید بیشتر و قیمت بالاتر آن راضی به نظر می‌رسند.

به گزارش ایرنا، تولیدکنندگان گل گاوزبان در منطقه هزار جریب نکا، بهشهر و گلوگاه در شرق مازندران نسبت به قیمت هر کیلوگرم گل گاوزبان خشک شده یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان راضی بوده و با علاقه و خوشحالی مشغول برداشت محصول شدند.

آنان وضعیت رویش و تولید گل گاوزبان به دلیل بارندگی و شرایط آب و هوایی در فروردین امسال را مناسب توصیف کرده و گفتند یکی از دلایل خوشحالی کشاورزان صادرات علف‌های گل گاوزبان است که سال گذشته عایدی خوبی برای تولیدکنندگان داشته است.

بررسی سابقه بازار گل گاوزبان هم نشان می‌دهد در یک دهه اخیر توجه شرکت‌های دارویی داخل و حتی خارج از کشور به خرید گل گاوزبان چندین برابر شده است و اگر دولت فقط تعیین قیمت کارشناسی را براساس نرخ تورم و هزینه‌های تولید انجام دهد، بازار قیمت واقعی خود را نشان می‌دهد و همواره مشتری برای این گیاه دارویی وجود دارد.

کشت گل گاوزبان به عنوان یکی از شاخص‌ترین گیاهان دارویی پرورشی مازندران ظرفیتی بالقوه برای بهره‌برداری پهنه از اراضی مناطق بالادست به‌ویژه زمین‌های شیب‌دار استان است. در سال‌های اخیر سطح کشت این گیاه با حمایت همه‌جانبه دولت رو به افزایش گذاشته است.

گیاه گل گاوزبان، گیاه دارویی آرام‌بخش و مناسب برای درمان تنگی نفس، تقویت حواس پنج‌گانه و درمان علائم سرماخوردگی است و خواص آنتی‌اکسیدانی دارد. از این گیاه به عنوان مکمل غذایی استفاده شده و جویدن برگ تازه آن برای درمان جوش‌های چرکی دهان مناسب است.

بر اساس اعلام کارشناسان جهاد کشاورزی مازندران، بیش از ۲۰ گونه از گیاهان دارویی از جمله گل گاوزبان، گل محمدی، نعنا فلفلی، مریم گلی، عروسک پشت‌پرده، آویشن، به‌لیمو، استویا، سنبل‌الطیب و... در زمین‌های کشاورزی شرق مازندران کشت می‌شود.

قاجاق حیات وحش؛ تهدید خاموش اکوسیستم زاگرس بدون سنجاب می‌میرد

سنجاب‌ها درخت می‌کارند بی آنکه کسی متوجه باشد، اما انسان‌ها با قاجاق این حیوان و با دست خود در حال حذف یکی از هم‌پیمانان اصلی جنگل هستند که این امر، زاگرس را در معرض تهدید قرار می‌دهد

تجارت تلخ «حیوان بامزه»

بازار قاجاق حیات وحش، همیشه با حیوانات بزرگ و کمیاب تعریف نمی‌شود. گاهی یک سنجاب کوچک، به دلیل ظاهر دلنشینش، به کالایی برای خرید و فروش تبدیل می‌شود. برخی افراد این حیوان را برای نگهداری در خانه می‌خرند بی آنکه بدانند پشت این خرید به‌ظاهر ساده، چه زنجیره‌ای از خشونت و نابودی پنهان شده است.

قاجاقچیان معمولاً با ورود به زیستگاه‌های طبیعی، نوزادان سنجاب را از لانه جدا می‌کنند یا حیوانات بالغ را با تله زنده‌گیری می‌کنند. این فرایند نه‌تنها برای خود جانور دردناک و استرس‌زاست؛ بلکه ساختار خانواده را درآورد و پایش به بازارهای خرید و فروش جانوران قاجاق به پایتخت باز شده است!

سنجاب ایرانی؛ قهرمان کوچک جنگل‌های بلوط

شاید برای خیلی‌ها سنجاب فقط حیوانی بامزه با دمی پُرپشت باشد، اما در منطق طبیعت، این جانور نقشی بسیار حیاتی دارد. سنجاب ایرانی با جابه‌جا کردن بذرها و دفن کردن دانه‌ها در خاک، به بازسازی طبیعی جنگل کمک می‌کند. بسیاری از بذرهایی که این حیوان برای مصرف بعدی پنهان می‌کند، هرگز خورده نمی‌شوند و درنهایت به نهال تبدیل می‌شوند. به زبان ساده، سنجاب‌ها درخت می‌کارند بی آنکه کسی متوجه باشد.

در جنگل‌های زاگرس که سال‌هاست با تهدیدهایی چون خشکسالی، آتش‌سوزی، آفات، چرای بی‌رویه و تخریب انسانی دست‌وپنجه نرم می‌کنند، وجود چنین گونه‌ای یک نعمت طبیعی است. اما درست در همین زمان حساس، انسان با دست خود در حال حذف یکی از هم‌پیمانان اصلی جنگل است.

خانه‌یازندان؟

نگهداری سنجاب در خانه، برخلاف تصور برخی، نه‌تنها نشانه‌ی علاقه به حیوانات نیست؛ بلکه نوعی بی‌توجهی به نیازهای طبیعی آن‌هاست. سنجاب حیوانی وحشی است؛ به فضا، تحرک، درخت، نور طبیعی، رژیم غذایی خاص و تعامل با محیط زیست خود نیاز دارد. قفس، آپارتمان یا اتاق، جای زندگی چنین جانوری نیست.

بسیاری از سنجاب‌های قاجاق شده پس از مدتی دچار رفتارهای غیرعادی می‌شوند: بی‌قراری، پرخاشگری، ترس مداوم، بی‌اشتهایی و حتی مرگ ناگهانی. صاحبان ناآگاه نیز معمولاً نمی‌دانند این حیوان چه می‌خورد، چگونه باید نگهداری شود یا اساساً آیا قابلیت زندگی در اسارت را دارد؟ پاسخ این پرسش کاملاً روشن است: سنجاب حیوان خانگی نیست!

ضربه به قلب زاگرس

ماجرای قاجاق سنجاب فقط یک تخلف ساده علیه حیات وحش نیست. این اتفاق، مستقیماً به اکوسیستم زاگرس آسیب می‌زند. وقتی جمعیت سنجاب‌ها کاهش پیدا کند، بخشی از فرایند طبیعی پراکنش بذر و تجدید حیات جنگل مختل می‌شود. در مناطقی که همین حالا نیز زیر فشار بحران‌های محیط زیستی قرار دارد، این موضوع می‌تواند تبعات بلندمدت و حتی جبران‌ناپذیر داشته باشد.

جنگل‌های زاگرس ریه‌های غرب ایران‌اند. این جنگل‌ها در حفظ خاک، ذخیره آب، تعدیل اقلیم محلی و پشتیبانی از تنوع زیستی نقش مهمی دارند. آسیب به گونه‌های درون این اکوسیستم، درنهایت فقط به جانوران محدود نمی‌شود؛ بلکه به امنیت زیستی و حتی کیفیت زندگی انسان‌ها هم مربوط می‌شود.

شبکه‌های اجتماعی؛ بازار جدید قاجاقچیان

یکی از تغییرات نگران‌کننده سال‌های اخیر، انتقال بخشی از خرید و فروش حیات وحش به فضای مجازی است. تصاویری از سنجاب‌های کوچک و به‌ظاهر بی‌آزار در شبکه‌های اجتماعی دست‌به‌دست می‌شود و برخی صفحاتی فروشنده‌گان از همین جذابیت ظاهری برای هزاران ساله زاگرس!

تحریریک خریداران استفاده می‌کنند.

در این میان، مخاطب معمولی شاید تصور کند با یک معامله ساده روبه‌رو است؛ اما واقعیت این است که این فضا به یکی از ویترین‌های پنهان قاجاق تبدیل شده است. بازاری خاموش که در آن، حیات وحش به کالا تقلیل می‌یابد.

اگر مقابله با قاجاق تنها به گشت‌های میدانی محدود بماند و فضای آنلاین نادیده گرفته شود، بخش مهمی از این تجارت همچنان به حیات خود ادامه خواهد داد.

قانون هست، اما بازدارنده نیست

در قوانین ایران، شکار، صید، زنده‌گیری و فروش غیرمجاز حیات وحش ممنوع است. با این حال، مشکل اصلی در اجرا، نظارت و بازدارندگی است. گستردگی عرصه‌های جنگلی، کمبود محیط بان، محدودیت امکانات و فعالیت پنهانی قاجاقچیان موجب می‌شود مقابله با این پدیده ساده نباشد. کارشناسان محیط زیست بارها تأکید کرده‌اند برای مهار این بحران، فقط وجود قانون کافی نیست. باید برخورد قضایی با متخلفان سریع، جدی و علنی باشد. همچنین لازم است مردم بدانند خرید یک سنجاب یا هر حیوان وحشی دیگر، فقط یک انتخاب شخصی نیست؛ بلکه مشارکت در یک چرخه غیرقانونی و مخرب است.

آگاهی عمومی؛ خط مقدم نجات سنجاب‌ها

شاید مهم‌ترین سلاح در برابر قاجاق سنجاب‌ها، نه فقط جریمه و برخورد قانونی؛ بلکه آگاهی عمومی باشد. تا زمانی که تقاضا برای خرید این حیوانات وجود داشته باشد، عرضه هم ادامه پیدا می‌کند. بنابراین باید از مدرسه تا رسانه، از فضای مجازی تا برنامه‌های محلی، این پیام به‌طور جدی تکرار شود که جای سنجاب در قفس نیست؛ جای او در جنگل است. آموزش کودکان و نوجوانان می‌تواند تأثیر ویژه‌ای داشته باشد. نسلی که از ابتدا یاد بگیرد حیوانات وحشی را نباید خرید یا در خانه نگهداری کرد، در آینده کمتر به سمت این بازار می‌رود. رسانه‌ها، مستندسازان، معلمان، فعالان محیط زیست و چهره‌های تأثیرگذار اجتماعی، همگی می‌توانند در تغییر این نگاه نقش داشته باشند.

معیشت محلی؛ حلقه فراموش شده حفاظت

حفاظت از حیات وحش بدون توجه به زندگی جوامع محلی، معمولاً نتیجه کامل نمی‌دهد. در بسیاری از مناطق، مردم محلی نخستین کسانی هستند که با طبیعت زندگی می‌کنند و اگر حمایت شوند، می‌توانند بهترین مدافعان آن باشند. ایجاد فرصت‌های شغلی جایگزین، توسعه گردشگری مسئولانه، آموزش‌های محیط زیستی و مشارکت دادن جوامع بومی در طرح‌های حفاظتی، راهی پایدارتر از برخورد صرفاً سلبی است. وقتی ارزش زنده ماندن سنجاب برای جامعه محلی بیشتر از فروش آن باشد، مسیر حفاظت هموارتر می‌شود.

مسئولیتی که از خانه شروع می‌شود

مقابله با قاجاق سنجاب‌ها فقط وظیفه دولت، محیط‌بان یا سازمان‌های مردم‌نهاد نیست. هر شهروندی می‌تواند در این زنجیره نقش داشته باشد؛ یا در سمت نجات، یا در سمت تخریب. خریدن حیوانات وحشی، گزارش موارد فروش غیرمجاز، آگاه کردن اطرافیان و حمایت از حفاظت محیط زیست، اقدام‌هایی ساده اما مؤثرند. اگر کسی واقعاً به حیوانات علاقه دارد، باید به آزادی آن‌ها احترام بگذارد. دوست داشتن سنجاب، به معنی گرفتن او از جنگل و نگهداری در خانه نیست؛ بلکه به معنی دفاع از حق زندگی او در طبیعت است.

رابطه نادرست انسان با طبیعت

سنجاب ایرانی شاید حیوانی کوچک باشد، اما حذف آن، نشانه زخمی بزرگ بر پیکر طبیعت ایران است. قاجاق این گونه، فقط داستان چند شکارچی و چند خریدار نیست؛ این ماجرا روایت رابطه نادرست انسان با طبیعت است. رابطه‌ای که در آن، زیبایی به کالا تبدیل و حیات وحش، قربانی سرگرمی و سود می‌شود. امروز جنگل‌های زاگرس بیش از هر زمان دیگری به مراقبت نیاز دارند. نجات سنجاب‌ها، بخشی از نجات همین جنگل‌هاست. اگر بخوایم فردا هنوز صدای زندگی در شاخه‌های بلوط زاگرس شنیده شود، باید امروز با قاجاق حیات وحش جدی‌تر از همیشه مقابله کنیم.

طراح: محمدرضا علی‌زاده zadehalireza@gmail.com | ۱۵. از ملزومات طبخ سوپ

جنس ۱۴. کمیسر - گاز نادر تبلیغاتی ۱۵. از ملزومات طبخ سوپ و آش-خاوری

حل جدول شماره قبل

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
۲	ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
۳	ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
۴	ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
۵	ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
۶	ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
۷	ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
۸	ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
۹	ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
۱۰	ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
۱۱	ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
۱۲	ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
۱۳	ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
۱۴	ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
۱۵	ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن

جدول ۹۴۵۰

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷
۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹
۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲
۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳
۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵
۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶
۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷
۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹

افقی

- کتابی از آریان، مورخ یونانی که درباره لشکرکشی‌های اسکندر مقدونی نوشته شده است ۲. ودایح - اقتصادی بودن
- شهر خون و قیام - برج معروف فرانسه - از فراورده‌های چوبی-نیم‌تنه مردانه ۴. این پول در سفر سن پترزبورگ به کارتان می‌آید - کوتاه‌قد - شکوه کردن ۵. آسمان - شهری در گیلان و در مجاورت کوه‌های تالش - رشته‌ها ۶. قریب - کلانشهر مذهبی مسلمانان - گوشه زمین فوتبال ۷. دعای زیرلب - از عقلای مجانبین کوفه در عصر امام جعفر صادق (ع) - پایتخت یونان ۸. خطای ورزشی - چهارچوب عکس - داخل شدن - جوی خون ۹. از تقسیمات ارتشی - شهری در مجاورت شهرستان محلات استان مرکزی - کشت و کار ۱۰. مقتدا - بیماری پوستی - ماده ضدعفونی ۱۱. بیانیه رسمی - کشور فلاسفه - گوسفند ماده ۱۲. نمایش نامه - خودکار - نحوه چیدمان اشیا کنار هم ۱۳. زادگاه رازی - قرص دردبهر - عضوی در دستگاه هاضمه - زدن پنهان گیر ۱۴. جمع ماده - ابزاری در دست صیاد و اخترشناس ۱۵. کاهنده سرعت و

عمودی

- بیماری اشراف - مظهر رنگ عوض کردن ۲. باایمان - رنگی از خانواده زرد ۳. بوی رطوبت - از مهم‌ترین اندام‌های به حرکت درآورنده اعضای بدن - واحد مکالمات تلفنی - حرف مکرر ۴. آرزوها - از طبقات جهنم - شیر خرم - بنان ۵. ثروتمند - فلکه شهری - سازمان فضایی یانکی‌ها ۶. جدا کردن - روسپاه آشپزخانه - گدایی کردن ۷. چرب زبان - نام برادر فریدون در شاهنامه ۸. پسوند مصدر جعلی - بالاترین نوع اختیار - ابزار تنظیم صدای تلویزیون - ماه سرد ۹. آداب و رسوم توده مردم - درخت پرشاخ و برگ و چتری خیابانی ۱۰. نجیب و ریشه‌دار - خورشید - ابزار کار قصاب ۱۱. فدی - کمیته بین‌المللی المپیک در این شهر سوئیس واقع شده است - ظرف در کردنی ۱۲. بی‌دینی - اثر چربی - برداشت محصول - نوعی حلواي خوشمزه و مخصوص عراقی ۱۳. عدد منفی - جذاب - برابر فارسی رگلاتور - یکی از دو